

Klenovický měsíčník

Zpravodaj obecního úřadu v Klenovicích ze dne 27.3.1996

Usnesení OZ č.2/96

1. OZ schválilo výsledek hospodaření obce za rok 1995 a uložilo starostovi obce zveřejnit jej v tomto vydání měsíčníku
2. OZ bere na vědomí zprávu MěLK Soběslav o činnosti MK Klenovice (dle této zprávy je MK Klenovice hodnocena jako jedna z nejlepších v okrese Tábor)
3. OZ bere na vědomí vyhlášku Města Soběslav o spádových oblastech základních škol (dle této vyhlášky je naše obec spádově přidělena k ZŠ na tř.E.Beneše)
4. OZ bere na vědomí metodický návod pro okresní a obecní úřady k zajištění výkonu trestu obecně prospěšných prací a uložilo starostovi obce případný výkon prací projednat s Okresním soudem v Táboře.
5. OZ pověřuje starostu a jeho zástupce zahájit jednání s OD Jednota Tábor o prodeji objektu hospody do vlastnictví obce, v případě úspěšného jednání ukládá starostovi a účetnímu obce zajistit u KB úvěr pro zakoupení objektu.

Daň z nemovitosti

V minulém čísle jsme zveřejnili informaci o placení daně z nemovitosti v letošním roce, podle které by FÚ Soběslav měl občanům zasílat složenkou s přepočteným daňovým výměrem. Tuto informaci poskytli redoucí oddělení pan Voneš. Nyní nám bylo sděleno, že složenkou zaslány nebudou, ale že obce obdrží vyhlášku s platebním výměrem pro jednotlivé nemovitosti, případně je možné v úředních dnech (pondělí, středa) na FÚ zjistit výši daně a je možno ji zaplatit v pokladně FÚ každou středu od 8:00 do 11:30 hodin nebo složenkou. Daň je splatná k 31.5.1996.

Autobusové linky ČSAD

Dne 21.3.1996 proběhlo na MěÚ Soběslav jednání se zástupci ČSAD, ref.dopravy OkÚ Tábor a obcí k provozu linek ČSAD. Okresní úřad Tábor garantuje provoz těch linek, které zajišťují dopravu dětí do škol a zpět. Vzhledem ke ztrátovosti linek požaduje ČSAD na obcích v případě provozování náhradu ztrát. V naší obci se jedná o linky č.390460 Soběslav - Želeč, spoj č.11 a 12. Ztráta na těchto spojích činí 62 000,-Kč. Vzhledem k tomu, že obce, kterých se tento spoj týká jsou ochotny ztrátu financovat, bude provozován i nadále. Dále se ztrátovost týká linky 390820 Tábor - České Budějovice, spojů č.11 a 12. Zde krytí ztrát činí 102 000,- Kč. Vzhledem k tomu, že pouze naše obec a Tábor jsou ochotny na ztráty přispívat, budou patrně tyto spoje zrušeny. Spoj č.4, který v naší obci nestaví, bude provozovatelem (ČSAD Písek) od května patrně zrušen úplně. Chápeme, že rušené spoje by byly pro naši obec potřebné, ale sami nejsme schopni ztrátovost dotovat a ostatní obce, zejména města nejsou ochotny se na financování ztrát podílet.

Hospodaření obce v roce 1995

Kapitola	příjmy skutečně/plán	výdaje skutečně/plán
Vodohosp.zařízení	38148,-/30000,-	7518,-/275000,-
Likvidace odpadů	34125,-/30000,-	103774,50/120000,-
Osvětová beseda	358,-/1000,-	46157,05/35000,-
Knihovna	0,-/1000,-	23343,15/20000,-
Daň z záv.činnost	722248,-/610000,-	
Daň z příjmu	558552,-/190000,-	
Daň z nemovitostí	128683,-/200000,-	
Správní poplatky	30,-/500	
Sankční poplatky	502271,-/300000,-	
Místní poplatky	7742,50/14000,-	
Prodej majetku	142541,-/100000,-	
Dotace	13000,-/13000,-	
Ostatní příjmy	40604,66/1235000,-	
Splátka půjčky	30000,-/0,-	
Lesnictví	26344,-/0,-	63771,40/20000,-
Dopravní obslužnost		0,-/31000,-
Komunikace	147448,-/0,-	1054657,-/990000,-
Správa ObÚ		413718,16/326000,-
Soc.výpomoc		9000,-/9000,-
Tělovýchova	6000,-/0,-	38335,30/29270,-
Veřejné osvětlení		40786,90/45000,-

Údržba komunikací	3383,30/10000,-
Ostatní služby MH	2875,-/15000,-
Výstavba obcí	23100,-/275000,-
Školství	63449,-/76000,-
Ostatní nezařazené	184234,-/0,-
	198582,-/0,-

Celkem 2582329,16 2089410,76

Hospodaření obce k 31.12.1996 skončilo přebytkem 948915,30Kč včetně přebytku z roku 1994.

Rádky z historie obce (pokračování)

Z předešlého vyprávění víme, že v Klenovicích byl vrchnostenský dvůr, který spolu s ovčínem patřil Soběslavi. Domnívám se, že dvůr se nacházel na konci naší vsi (směrem k Ovčínu), tam, kde je dnes hospodářské stavení č.p.21 a okolní domy. Klenovský ovčín byl vystavěn uprostřed pastvín na pravém břehu Lužnice.

Aužak ve druhé polovině 18.století dochází ve způsobu hospodaření "klenovského dvora" a jeho ovčina k zásadním změnám. Soběslav rozhodla dvůr i ovčín prodat. A tak se v zápisech z roku 1789 můžeme dočíst, že dochází k prodeji "orných a lučních pozemků od klenovického dvora" a že je s částí samotného dvora koupil Jan Molík.

Na podzim stejného roku jako dvůr je rozprodáván i ovčín. Jeho polovinu od soběslavské obce koupil Vavřinec Čilek, který kromě poloviny ovčina získal i část polí a luk, jakož i díl stavení přináležejících k ovčínu.

I když v pozdějších letech se omezuje chov ovcí a ruší se ovčín, pojmenování pro tuto část Klenovic zůstalo zachováno. Z obecného názvu místa chovu ovcí - ovčín - se stalo místní jméno osady patřící i nadále ke Klenovicím - Ovčín.

S koncem 18.století a s počátkem 19.století přichází i do vesnic kolem Soběslavi znovu trápení, které vždy provází válku a příchod vojsk do kraje. V pátek 25.října 1799 táhla naší vesnicí spojenecká vojska ruská, vedoucí spolu "s námi" boj s Napoleonem. Jejich příchod do Soběslavi byl slavný, vítání se zúčastnilo kromě představených města a obyvatel i dvacetpět chlapců široko daleko známé kapely učitele Wolfganga Wiedermanna z Hlavatce. Rusové se pak na krátkou dobu usadili v nedaleké Plané, kde nejeden z nich i zemřel.

V roce 1805 přitáhli na soběslavsko francouzští grenadýři. Městu i obcím bylo nařizováno Francouze žít a dát jim vše potřebné. Sotvaže Napoleonovi vojáci 27.prosince odešli, přijela bavorská kavalerie a ležela tu po tři dny do 30.prosince. Za dva dny nato 1. a 2.ledna 1806 táhli od Tábora přes Klenovice další tři regimenty Bavorů. V roce 1808 měli naši předkové možnost poznat dalších vojsk.

Následující léta 19.století přinesla lidu soběslavska a tím i Klenovicům mír, ale jejich život byl i nadále naplněn dřinou a nedostatkem. Rozvoj výrobních sil postupoval stále velmi pomalu. Tak například k obdělávání polí ještě tehdy používali klenovičtí poddaní bran pouze s dřevěnými hřebíky a jen jeden z nich měl vůz okovaný železnými obručemi. Tímto majitelem jediného okovaného vozu byl klenovický rychtář Václav Fliček, zvaný Ryba z č.p.37 (v 18. a pravděpodobně ještě v první polovině 19.století měly klenovické domy jiná čísla než mají dnes - došlo tedy k jejich přečíslování. Čísla dnes tedy nevyjadřují stáří jednotlivých stavení).

Vyslovil jsem Fličkovu jméno, nezbyvá mi nic jiného, než říci o této rodině, kterou považuji v historii Klenovic za velmi významnou, několik faktů. Václav Fliček, syn Josefa Flička, známý v Klenovicích jako Ryba, narodil se roku 1788 a byl majitelem dosti velkého hospodářství, ke kterému patřilo několik domů - především asi hospodářství, které je nyní označeno číslem 34. Jež bylo centrem Fličkova majetku a sídlem jeho hospodářů. Václav Fliček se v druhém desetiletí 19.století oženil s Annou Novotnou z Klenovic č.p.40. Spolu přivedli na svět tři syny. Nejstaršího Jana nar.11.6.1817, Josefa nar.11.4.1822. Vojtěcha, který z nich byl asi nejmladší. Dva ze jmenovaných synů Václava Flička - Jan a Vojtěch - pak v příštích desetiletích rozbouřili hladinu tehdy poklidného života naší vesnice. Zvlášť nejmladší Vojtěch, se svým životem buřiče vryl hluboko nejen do mysli současníků, ale i do dějin Klenovic. O tom si však podrobně povíme později.

Podle PhDr. Jaroslava Hojdara připravila Hana Veselá (pokračování příště)

Společenská kronika

Narozeniny v měsíci dubnu 1996

1. 4. pan Josef Fliček č. p. 100 81 let

změna bydliště

paní Bohumila Nováková č. p. 25 - do Vesců

Omlouváme se paní Josefíně Lenkerové, která oslavila své 81.narozeniny 15.března, že jsme na ni v minulé společenské kronice zapoměli a přejeme dodatečně vše nejlepší a pevné zdraví.

Kde jsi jaro?

Jaro je nejkrásnější doba v roce, čas, kdy se probouzí matka příroda ze zimního spánku. Ze sněhu vykukují poupata sněženek, začínají rašit bledule, hyacinty, krokusy a veškerá nejranější květena. Na stromech, například na jasaních a také na vrbách se začínají rozvíjet pupeny, které již na dálku planou, jako by si strom na korunu nasadil ryšavou paruku. Tak tomu alespoň po dlouhá léta bývalo, ale letos je to přece jen trochu jinak.

Podle kalendáře už tady máme jaro, ale paní Zima zatím pevně svírá své žezlo a vypadá to, že ještě nějakou chvíli bude. Nechce se jí asi opustit trůn. Jak je vidět, boj o vedoucí postavení začíná již i v přírodě. Snad by nás mohla zachránit nějaká ta Maruška, která by se vydala do lesa ke dvanácti měsíčkům a poprosila o vládu jara. Ale to se stává jen v pohádkách. Škoda.

Je pravda, že ta letošní zima nám přidělala dost starostí, ať již finančních za palivo, tak i na silnicích. Jen příroda je snad spokojená, alespoň si pořádně odpočine. Horší už je to s ptáčky a zvěří. V takové spouště sněhu se těžko shání obživa, která je nutná k přežití. Každý den sypu na zahradu ptáčkům a potom se synem sledujem, jak se všichni krmí - od vrabců, kosů, přes hrdličky až k havranům. Z blízkého lesa sem záletají i ptáčci, které neumím pojmenovat. Také je hlad vyhnal až k lidským příbytkům. A sledovat sýkorku, zavěšenou na loji, to je hotová akrobacie.

Když se vrátím v mysli zpět do dětství, byly takovéto zimy normální. To se ještě příroda řídila prastarými zákony a každé roční období odpovídalo opravdu době, uvedené v kalendáři. Jenomže člověku nestačí to co má, ani to co mu bylo dáno a tak stále více zasahoval a zasahuje do dění kolem sebe. Že na to doplatila nejvíce právě příroda je dnes už jisté. Také lidé jsou s přírodou úzce spjatí a tak i my pocítujeme tyto důsledky právě na své kůži. Vše to negativní, co jsme kdy způsobili se nám vrací zpět jako bumerang. A přitom je vše tak jednoduché! Chovat se k sobě navzájem a také ke všemu kolem nás tak, jak bychom si přáli, aby se vše a všichni chovali k nám. Být k sobě laskavější, ohleduplnější a tolerantnější. Nechodit kolem toho špatného se zavřenýma očima jen proto, abychom si nepřidělávali problémy. Je pravda, že při dnešním spěchu se na to někdy zapomíná. Horší je, když to někdo činí vědomě a také vědomě ubližuje.

Také omluva se dnes "nepěstuje" a považuje se spíše za něco staromódního a dávno přežitého. Kdo z lidí však nepoznal ten krásný a hřejivý pocit, když dokáže sobě nebo druhým přiznat svůj omyl či chybu, přichází o mnoho. Ale to si musí každý z nás sám v sobě srovnat se svým svědomím.

Dost již polemizování, vrátím se k tomu, co bylo na začátku, tedy JARO. Přestože se letos opravdu opožděje, doufám, že až se sluníčko prodere těmi těžkými, šedými mraky plnými sněhu, jeho hřejivé, zlaté paprsky dokáží probudit všechny spáče a opozdilce. Jeho světlo přináší ve tmě naději, sluneční teplo probouzí nový život nebo jeho pokračování.

Přeji tedy tomu krásnému, prvnímu jarnímu měsíci hodně sil, aby dokázal potlačit vládu chladu. Až roztají i poslední zbytky sněhu, potom nás všechna ta rozkvetlá krása, která je zatím schovaná odmění i za to naše letošní dlouhé čekání.

Veselá

Knihovna

Tak, jako předešlé roky, stejně i letos budou pro dětské čtenáře připraveny různé omalovánky s velikonočními a jarními motivy. Děti si pro ně mohou přijít již 14 dní před velikonočními svátky buď do knihovny (úterý 15:00-17:00) nebo ke mně domů. Pokud budou mít zájem o omalovánky nebo také jarní výzdobu oken i ostatní občané nebo jejich děti, srdečně je zvu také, budou vítáni.

Knihovnice H.Veselá, Klenovice 130

Výzva

Co je biotronika, každý z nás jistě ví nebo o ní alespoň slyšel, pokud mu zdraví neslouží tak, jak by mělo a léky nepomáhají. Je to léčení energií, která je léčitel dána. Tato

metoda léčení dosáhla mnoha dobrých výsledků i u pacientů s onkologickými nemocemi a imunitní nedostatečností.

V současné době v Praze vzniká z podnětu biotronika p.Tomáše Pfeiffera biotronické centrum, ve kterém bude lůžkové oddělení pro 40-70 pacientů. Nadace Bytí se snaží uvést do praxe jeden z nejvýznamnějších objevů tohoto století, stojící svým významem na úrovni očkování, penicilinu či antiseptice. Objev biotronického způsobu léčby nádorového procesu učinil biotronik Josef Zezulka již téměř před 50-ti lety. Léčil od padesátých let a pomáhal i v době, kdy pacienti byli medicinou propuštěni jako dále neléčitelní.

Přesto je tato metoda dosud málo známá, věda o ní zatím neměla zájem. Naděje svítla v r.1968, kdy ministr zdravotnictví MUDr Vlček dal souhlas k vybudování biotronické nemocnice, ale další vývoj v politickém dění opět vše zničil.

Dnes, přesto že se budují další nové ústavy, zavádějí stále nové přístroje a vyjadřuje se uspokojení nad výsledky, onemocní ročně kolem 50000 lidí a z toho také 35000 zemře. Je to 70% postižených (lékařská statistika z r.1993). Každý 3-4 z nás onemocní nádorem, navíc roční nárůst 2% znamená po každých 10-ti letech 20% navýšení. Takže se pravděpodobně v každé rodině budeme muset dívat, jak nám blízká osoba umírá na nádor. Toto onemocnění se nevyhýbá ani dětem.

I sami lékaři prohlašují, že medicína zatím nezná způsob, jak tuto chorobu vyléčit nebo ji předejít. Dosud použité metody léčby lze směle nazvat jako středověké, je to buď řízená otrava silným buněčným jedem - cytostatikem nebo řízená nemoc z ozáření - léčba radiací. Ale neléčí příčiny vzniku nádoru, pouze zachraňuje. Biotronika naopak v takovýchto případech působí velmi jemně a nepoškozuje pacienta.

Nacházíme se tedy v době, kdy je možné udělat něco nejen pro své blízké, ale také pro své bližní. Dům, kde se má nacházet biotronická nemocnice je připraven k rekonstrukci, získávají se prostředky k zakoupení druhé poloviny domu. V domě bude také vegetariánská jídelna a přednáškový sál, kde budou probíhat pravidelné přednášky pro veřejnost, spojené s působením biotronika. Cílem nadace Bytí je získat co nejvíce prostředků od sponzorů, aby náklad na pobyt v nemocnici byl co nejnižší, léčba sama je vždy zdarma.

Je zde tedy potřeba léčby, ale také metoda, jak ji uskutečnit. Je čas přestat si zdůvodňovat proč NE, či poslouchat zasvěcené výklady "odborníků, kteří, přestože o biotronicu nic nevědí, snaží se jí o to více komentovat nebo i likvidovat. Mezi tím se však může v našich tělech rozhořvat konečný požár. Dej bůh, aby jednou nemusel klepat u dveří biotronika se žádostí o pomoc v nouzi nejvyšší, po vyčerpání všech možností a musel být odmítnut, protože v čase, kdy měly být tomuto oboru tvořeny podmínky, měl jiné zájmy. Touto větou k nám promlouvá biotronik p.Pfeiffer a apeluje na cit, který by měl být vlastní všemu lidu a to je lidskost.

Jestli mohu, ráda bych poprosila za takto postižené lidi i já. Každý z nás má jiné možnosti i jiné finanční poměry, ale i sebemenší suma, která se násobí počtem těch dalších, je prospěšná.

Finanční dary je možné zaslat na konto Nadace Bytí u České spořitelny, č.ú.1550355-038/0800, Ratířská 29, Praha 1, 110 00. Je možné také podpořit výstavbu biotronické nemocnice půjčkou, bližší informace na tel.02/2311141 od 8:30 do 16:00.

S pomocí materiálů vydaných Nadací Bytí v Praze připravila Hana Veselá.

Další přednáška p.Pfeiffera bude uskutečněna 27.5.1996 v Kulturním a společenském domě v Soběslavi od 17:30.

Sbírka pro Nadaci Bytí bude uspořádána i v naší obci. Ti, kteří si dokáží ze svého rodinného rozpočtu oddělit třeba jen malou část, prosíme, aby ji odevzdali do kasičky v prodejně Jednoty. Děkuji Občům Klenovic za fin.dar ve výši 1200,-Kč.

Veselá



Konečně přichází jaro - alespoň podle kalendáře - a s ním všechny ty krásy, které probouzejí chuť do života, přinášejí radost, potěšení. Možná jste se ještě pořádně nevzpamatovali z vánočních svátků a už se do našich rodin vkrádají nejkrásnější jarní svátky - Velká noc - Velikonoce. Pro mnohé z nás jsou možná zrovna tak krásné a očekávané jako Vánoce. Velká noc však přináší nový život, příroda se probouzí ze zimního spánku, všude vůkol to začíná vonět, stromy se zazelenají, ptáci zpívají jaru na počest. A na velikonoční pomlázku je třeba si nachystat čerstvé vrbové proutky, ale i naučit se koledám. Tak se to patří v ducu tradic.

Z někdejšího bohatého zvykosloví jarních svátků nám už jen zůstalo veselé koledování a obdarovávání malovanými vajíčky. Šnad v každé rodině se budou malovat vajíčka. Původní význam a důležitost tohoto symbolu života se dávno dostal do pozadí a dnes už často vnímáme jen vzhled a pěknou výzdobu vajíčka.

Novodobou tradicí se stalo obdarovávat děti čokoládovou figurkou velikonočního zajíčka. Jistě vás bude zajímat, jak se stal zajíc symbolem velikonoce. V starogermánské kultuře byla bohyně a ochránkyně přírody jménem Ostara, jejím kultovním zvířetem byl právě zajíc a to pro svou velkou plodnost. Od jména této bohyně byl odvozen německý název Velké noci - Osterh - a tak se stal zajíc symbolem těchto svátků. U nás se tento symbol objevuje až v tomto století.

V křesťanských rodinách bude určitě dominovat další symbol - velikonoční beránek. Protože Ježíš zemřel v čase velikonočních svátků, v čase, kdy starozákonní Židé byli zvyklí obětovat v chrámech jehně, smrt Ježíše se připomíná právě v této oběti.

Za to, že si svátky každoročně můžeme připomínat těmito krásnými symboly vděčíme tradici, která má u nás hluboké kořeny. A proto, pokračujme v ní!

Šlby, ryby masné ryby,
dej vejce, prosím pěkně!
Jak mi nedáš dvě vajíčka,
dej mi aspoň makovnička.
Ještě k tomu groš,
aby byl brzy plný koš.

Něco málo z kuchyně

Pečená velikonoční vajíčka

200 g hl.mouky, 1 balíček prášku do pečiva, 50 g páškového cukru, 50 g tuku, strouhaná citronová kůra, 1 vejce, 8 - 10 lžic mléka, 2 lžice rumu.

Náplň: rum, 80 g prášk.cukru, 80 g másla, 2 lžíce rybízové marmelády, cukrová nebo čokoládová poleva.

Mouku, prášek do pečiva a cukr promícháme, přidáme ostatní přísady a dobře vypracujeme. V lžici posypané moukou formujeme kousky těsta, pokládáme je na pomaztý plech a upečeme. Ostrou lžičkou vydlabeme střed upečených vajíček, drobečky pokapeme rumem a lžící rozetřeme. V misce rozmícháme máslo a marmeládu, potom přidáme drobenkovou směs. Náplní vajíčka pospojujeme, polejeme buď bílkovou nebo čokoládovou polevou. V dalším zdobení se fantazii meze nekladou.

Závítky z vepřového masa s pórkem a okurkou

1 salátová okurka, 3 lžíce octa, 4 lžičky cukru, sůl, 2 lžíce sezamových semínek, 250 g rýže, 4 vepřové řízky, pepř, 1 pórek, 2 lžíce oleje, 3 lžíce sherry, 4 lžíce sojové omáčky.

Okurku oloupeme, rozčtvrtíme a potom nakrájíme na proužky. Ponoříme do vody a asi 30 min necháme odpočinout. Potom vodu slijeme. Smícháme ocet se 2 lžičkami cukru a soli. Sezam opražíme na pánvi bez tuku, přidáme k okurce. Rýži uvaříme ve slané vodě. Řízky naklepeme, osolíme, opepříme. Pórek očistíme, omyjeme a rozpůlíme. Půl pórků položíme na plátek masa, který pak zavineme a sepneme párátkem. Vepřové závítky ze všech stran opečeme v rozpáleném oleji. Přidáme sherry, sojovou omáčku, asi 6 lžic vody a zbytek cukru. Pod pokličkou asi 5 min podusíme. Hotové maso šikmo překrojíme. Podáváme s rýží a okurkovým salátem.

Dobrou chuť!

Rekordy bez vůle (aneb co dokáže lidské tělo)

Naše tělo se celý rok vyplňuje výkonem, o kterých nemáme příliš jasnou představu. Někdy možná ani netušíme tato fakta:

Náš porost hlavy naroste každý rok v průměru o 12 cm. Současně obvykle vlasatý člověk postrádá denně tři stovky vlasů. Vlasy do pasu jsou dle průměru nejméně tři let.

Kdybychom si dvanáct měsíců nestříhali nehty na rukou, přilpěli bychom si na silvestra s pěticentimetrovými nehty.

Za rok nám uhynie 36 milionů mozkových buněk, ale žádný strach, člověk jich vlastní kolem sta bilionů.

Každých stodvacet dnů se obnovuje pokožka.

Ročně vypotíme dobrých dvěstě litrů tekutin a naše srdce pumpuje krev 42 miliony stahů.

V našem těle máme kolem 5 litrů krve. V jediném mililitru krve se ukrývá pětset milionů červených krvinek, jež se rovněž všechny za stodvacet dní znovu vytvoří.

Snadná a levná pomoc

-hřebíčky (koření) zastrčíme do kapes uložených šatů, neboť účinně chrání náš šatník před moli

-syrové špagety se ideálně hodí k zapalování svíček na dortu nebo i vysokých svíci - protože jsou mnohem delší než zápalky i mnohem déle hoří

-ekologickým čistidlem odpadu je sůl a vařící voda - každý týden vylejeme do odpadu hrst laciné soli a hnek vařící vody - určitě se neucpe

-dírký po vrtání do zdi se rychle ztratí, když je zaplníme zubní pastou, uhladíme a necháme zaschnout

Co je to HALVARIN?

To, že naše strava je příliš tučná a zvyšuje nebezpečí kardiovaskulárních onemocnění není třeba ani příliš zdůrazňovat. Píše se o tom neustále a většina z nás již tomu přizpůsobila svůj jídelníček. Není už neznámý fakt, že máslo v různých pomazánkách na chleba lze nahradit nejrůznějšími výrobky, kterých se u nás objevila řada. Halvariny jsou z tohoto pohledu výrobky ve srovnání s margariny ideální. Při konzumaci stejného množství představují halvariny poloviční příjem energie z tuků proti máslu. To už stojí za to, co vy na to?

Připravila Zdena Chedťová